

WIJKSCHOUW PALEISKWARTIER 2021-2022

DEELNEMERS

Van de gemeente: Riekje Bosch (wijkmanager), William Jans (teamcoördinator afdeling leefomgeving), Roel Fagel (afdeling leefomgeving, handhaving), Arno Pullens (wijkregisseur, bewonersinitiatieven), Sander van Dijk (openbare ruimte, beheer en programmering), Koen Gijbsbrechts (verkeerskundige)

Bewoners Paleiskwartier (met aandachtsgebieden): Henk Cornel (verkeer Leeghwaterlaan), Joani van Lith (groen), Ans van Houwelingen (beweegbank vervolgroute), Robbert Lauret (groen), Jos Nauts (groen, verkeer / Wijkbelangen), Lucelle Timmermans (groen, zwerfvuil / Wijkbelangen), Ruud van Noort (verkeer), Jan Stammeijer (verkeer)

VERKEER

Kruispunten Magistratenlaan

De aansluitingen van wegen op de Magistratenlaan (Hugo de Grootlaan, Spiegeltuin, Vijverlaan) worden door bewoners als gevaarlijk ervaren, doordat het verkeer op de Magistratenlaan druk is en hard rijdt. Bij de Spiegeltuin zijn er bovendien twee muurtjes die het zicht belemmeren. Het is in verband met het uitzicht lastig de Magistratenlaan op te draaien. Er ontstaan dan ook, m.n. in de spitsuren, opstoppingen voor de genoemde kruispunten en die maken het voor voetgangers weer gevaarlijker om over te steken. Bovendien wordt de Bordeslaan als sluiproute gebruikt van en naar de Magistratenlaan wanneer het druk is op de kruising met de Hugo de Grootlaan.

De fietsers en brommers die van twee kanten over de Magistratenlaan passeren, compliceren de zaak nog meer en ook voor hen is e.e.a. gevaarlijk. Bewoners en ambtenaren erkennen dat de tijdelijke situatie met verkeerslichten (tijdens de verkeersproef eind 2019) bij de Hugo de Grootlaan soelaas bood.

De verkeerskundige heeft uitgelegd dat de Magistratenlaan ooit bedoeld was als belangrijke doorgaande route in 's-Hertogenbosch. Daarna is het Paleiskwartier gebouwd, waardoor er kruispunten bij kwamen waarvoor in verband met veiligheid en doorstroming van het verkeer opstelstroken nodig zijn om naar de ventwegen te kunnen komen. Iedere opstelstrook neemt ruimte in ten koste van de ruimte voor de rijstroken. De Magistratenlaan is nu te smal om voldoende opstelstroken te maken voor verkeer dat afslaat richting Paleiskwartier in combinatie met bijvoorbeeld verkeerslichten. Kortom: er is eigenlijk extra grond nodig om de Magistratenlaan te verbreden, zodat er zowel rijstroken zijn waarop het verkeer kan doorrijden, als aparte opstelstroken voor afslaand verkeer. De extra grond ligt er, maar is eigendom van Prorail. Vooralsnog kan de gemeente hier niet over beschikken.

De tijdelijke situatie met verkeerslichten op het kruispunt Hugo de Grootlaan leek destijds wel bij te dragen aan de veiligheid van dit kruispunt, maar leidde elders in het Paleiskwartier tot meer druk. Bovendien mogen in een 30 km-gebied zoals het Paleiskwartier, verkeerslichten alleen in kort-tijdelijke situaties worden toegepast. Bovendien zouden verkeerslichten de doorstroming op de Magistratenlaan hinderen. Verkeerslichten zonder de benodigde opstelvakken zijn daarom geen optie.

Eenrichtingsverkeer voor Hugo de Grootlaan en Bordeslaan zou leiden tot extra verkeersbewegingen en is dus ook geen oplossing. Verkeer dat een andere route kiest om het kruispunt te mijden is niet tegen te gaan. Men kan niemand verbieden een voorkeursroute te kiezen.

De muurtjes bij de Spiegeltuin die het zicht op de Magistratenlaan lijken te hinderen, blijken bij nadere beschouwing geen probleem op te leveren voor de automobilist die wil oversteken. Op het moment dat de auto voor de haaiantanden staat, heeft de bestuurder naar twee kanten voldoende zicht op de Magistratenlaan.

Conclusie: er is momenteel geen haalbare oplossing voor de als lastig ervaren kruispunten met de Magistratenlaan. Voorlopig blijft het dus zaak deze kruispunten voorzichtig te benaderen.

Kruispunt Spiegeltuin – Bordeslaan en uitrit parkeergarage

Het punt Spiegeltuin/Bordeslaan is gevaarlijk doordat de trottoirs en delen van de weg misbruikt worden om te parkeren en doordat vrachtauto's het inrijverbod omzeilen door vanuit de Bordeslaan achteruit rijdend het straatgedeelte tussen de Jumbo en Happy proberen te bereiken.

Bij Happy Italy staan 'pizza-afhalers' met hun auto half op de stoep, soms dubbel geparkeerd, met draaiende motor en luide muziek. Verder zijn er de omhoog rijdende auto's vanuit de Magistratenlaan en vanuit de parkeergarage, die vaart maken om de hellingen op te rijden. De situatie is chaotisch en gevaarlijk voor passerende voetgangers en fietsers.

De gemeente erkent dat er sprake is van een lastig probleem op dit punt in de wijk. Het is gecompliceerd doordat elke hindernis die voor kort- of foutparkeerders wordt opgeworpen leidt tot nieuwe problemen, zoals bijvoorbeeld de bereikbaarheid door hulpdiensten. De gemeente zal op korte termijn in overleg met een vertegenwoordiging van bewoners, commerciële partijen, verkeerskundige en stedenbouwkundige bespreken wat de mogelijkheden zijn.

Jonkerstraat, kruispunt Onderwijsboulevard

Het verkeer dat uit de Jonkerstraat komt, heeft voorrang op het verkeer op de Onderwijsboulevard dat in noordelijke richting rijdt en dus van links komt. Dat leidt tot veel bijna-aanrijdingen. Ook zijn er stromen studenten die vanaf de Onderwijsboulevard de Jonkerstraat inlopen en dan niet het trottoir gebruiken, maar over de rijweg lopen.

De Onderwijsboulevard is, net als de rest van het Paleiskwartier, een 30km-gebied, maar het ontwerp van de huidige Onderwijsboulevard met fietspaden en de straten die erop uitkomen past daar niet bij.

De verkeerskundige verwacht dat met de herinrichting van de Onderwijsboulevard het verkeer langzamer zal gaan rijden. Als het gemotoriseerd verkeer op de Onderwijsboulevard langzamer rijdt, kan dit verkeer beter anticiperen op het verkeer uit de Jonkerstraat. Bij de bouw van Palazzo zou er ook een trottoir moeten komen aan de kant van dit gebouw, waardoor een beter geleiding van de voetgangersstroom ontstaat.

Hinderlijk verkeersgedrag

Op alle wegen in het Paleiskwartier wordt gevaarlijk en irritant verkeersgedrag gemeld, zoals hardrijden, gevaarlijk inhalen, over voetpaden rijden (Leeghwaterlaan en langs de vijver), parkeren op trottoirs (Leeghwaterlaan en Spiegeltuin). Dit is gedrag van mensen dat niet per se verandert met verkeerstechnische ingrepen. Handhaving kan wel een rol spelen in de beïnvloeding van het gedrag, maar daarvoor is nodig dat bewoners nauwkeurig melden waar en wanneer er overlast is, zodat de gemeente gericht handhaving kan inzetten.

Actie: bewoners maken melding via het meldpunt openbare ruimte van de gemeente of via de wijk-agent. Er kunnen dan evt. gerichte controles en handhaving worden ingezet.

Geluidsflitspalen kunnen niet worden ingezet omdat ze niet onder het instrumentarium van de gemeente vallen. Het Openbaar Ministerie gaat daarover en past ze uiterst spaarzaam toe, alleen als alle andere middelen zijn geprobeerd.

Beleid m.b.t. deelscooters

De gemeente is in gesprek met de providers met als doel dat de providers zelf beter handhaven op correct gedrag van de gebruikers. De providers hebben er belang bij dat gebruikers van voertuigen deze netjes parkeren. Bij klachten over een gebruiker wordt deze uitgesloten van de dienstverlening. Bij hinder: stuur foto's van een fout geparkeerd voertuig en van het nummerbord naar:

GO Sharing: https://help.go-sharing.com/hc/nl/requests/new?ticket_form_id=1900000211614

Felyx: <https://felyx.typeform.com/to/HONdHTOS?typeform-source=felyx.com>

Bondi: <https://www.bondi.city/contact-us>

Paleisbrug

De lift is erg vaak buiten werking, wat voor veel mensen het gebruik van de brug moeilijk of onmogelijk maakt.

Actie: Wijkbelangen in contact met gemeente in de persoon van Edwin Vermeijs (afdeling Maatschappelijk Vastgoed). Op 21 januari 2022 meldt de gemeente hierover het volgende:

“Liften Paleisbrug voorlopig niet te gebruiken.

De laatste tijd komt het steeds vaker voor dat één of beide liften van de Paleisbrug niet goed werken. Dat is vervelend, vooral als daardoor gebruikers vast komen te zitten en zij geholpen moeten worden om de lift en/of de brug te verlaten. Omdat de liften nu onvoldoende bedrijfszeker zijn, hebben we besloten de liften voorlopig buiten werking te stellen. Dit leidt helaas tot een beperkte toegankelijkheid van de Paleisbrug voor bezoekers die geen gebruik kunnen maken van de trappen. We zijn in overleg met de bouwer om te bezien welke oplossingen mogelijk zijn. Zodra we daar meer duidelijkheid over hebben zullen wij u daarover informeren.”

Tip van de gemeente t.a.v. de ‘hang’jeugd op de brug, die kennelijk voor een gevoel van onveiligheid zorgt: Het gaat om vreedzame jongeren, die niets kwaads in de zin hebben. Ga het gesprek aan.

Indien nodig kan men contact opnemen met het leefbaarheidsoverleg.

Een bewoner die aan de brug woont (Robbert), zal het gebruik van de brug als ontmoetingslocatie monitoren.

Fietsen Markiezenhof

Fietsen op het trottoir voor Markiezenhof belemmeren daar de doorgang voor minder validen die het trottoir op willen; ze geven een rommelig aanzien en onkruid kan er niet verwijderd worden. De gemeente staat op het standpunt dat fietsen binnen het eigen wooncomplex gestald dienen te worden. Wijkbelangen steunt dit standpunt. Alleen bij ruimtes met een bezoekersfunctie, zoals winkels, plaatst de gemeente fietsenrekken. Er geldt geen verbod op het stallen van fietsen in de openbare ruimte waardoor de gemeente geen grond heeft voor ruimen van de fietsen. De suggestie vanuit de gemeente: naast Markiezenhof, naast de nieuwbouw van Avans, is een strook grond die eigendom is van Markiezenhof. De vve kan hier fietsenrekken plaatsen. Vraag blijft: zullen de eigenaren hun fietsen dan niet meer parkeren waar ze dat nu doen?

Actie: Wijkbelangen communiceert voorgaande met de vve Markiezenhof.

GROEN

Bestaande vergroeningsplannen

In 2018 is het eerste vergroeningsplan voor het Paleiskwartier gemaakt (zie bijlage). De resultaten daarvan zijn o.a. al te zien langs de Statenlaan. De vergroening van de Bordeslaan die voor 2019 in de planning staat is nog niet gerealiseerd.

Actie: gemeente (William Jans als contactpersoon en Sonja de Jong als projectleider).

In 2021 hebben gemeente en Wijkbelangen een aanvulling geschreven op het eerdere plan (zie bijlage). Hierin is vergroening van o.a. de kopse kanten van Herautstraat en Hofmeesterstraat opgenomen en van Jonkerstraat en de kopse kant van het tussenstraatje tussen Onderwijsboulevard en Statenlaan.

Gemeente: planning concreet maken voor kopse kanten van Herautstraat, Hofmeesterstraat en tussenstraatje en voor Jonkerstraat conform de vergroeningsplannen (bijlagen), zodat vve's er met hun plannen op kunnen aansluiten.

De eigenaar van de sheddaken heeft het plan om op de witte muren tegenover Kinopolis een gedicht te laten zetten en blauwe regen tegen de muur te plaatsen. Die blauwe regen kan overigens in heel Paleiskwartier geplaatst worden, maar alleen op initiatief van eigenaren/vve's. De gemeente levert op aanvraag de geleidesystemen en de planten, maar het onderhoud moet iedere aanvrager zelf verzorgen. Contactpersoon voor het systeem: Ruben Blok.

Actie: wijkbelangen communiceert naar de vve's en roept op tot actie. Wijk- en dorpsbudget kan hierin voorzien. Offerte aanvragen bij de wijkregisseur Arno Pullens.

Grote plantenbakken met bomen tussen Happy/Kinopolis en langs de vijver

Deze plantenbakken zijn nogal schraal gevuld. Ze bieden de mogelijkheid voor opvulling met meer gevarieerd groen, bij voorkeur insectenvriendelijk.

Actie: gemeente / wijkregisseur (Arno Pullens) bekijkt samen met de toezichthouder groen wat de mogelijkheden zijn.

Cortenstaal bakken met groen tussen De Beren en Pollevie/Jongens van de Wit

Ze zijn eentonig gevuld en ze zijn lelijk geworden doordat men erdoorheen loopt en ze ook wel als hondenuitlaatplek worden gebruikt. Het lijkt een goed idee, ook gezien de plaats vóór de restaurants, deze bakken als 'pluktuin' in te richten en ze door de restaurants te laten vullen en onderhouden. Ter bescherming kan er een prikheg omheen.

In de winter wordt zo'n tuin kaal en lelijk. Dan is vervangende vulling nodig.

Actie: bewonersgroep (Robbert / Joani?) i.s.m. restauranthouders in voorjaar en zomer. Gemeente (William Jans) in de winter.

Onderhoud beuken langs de vijver

De beuken rond de vijver werden vroeger meerdere keren per jaar 'geschoren'. Dat gebeurt nu nog maar één keer en dat is in principe voldoende.

Dode exemplaren moeten vervangen worden.

Actie: gemeente. De wijkregisseur neemt dit op met de toezichthouder groen.

Gras

Het gras rond de vijver ziet er wat armetierig uit en nodigt niet uit om er te gaan zitten. Eenmaal doorzaaien om de dichtheid te bevorderen en het aantal maaibeurten verminderen.

Actie: gemeente (wijkregisseur). Als de nieuwbouw klaar is worden de kale plekken ingezaaid.

Westerpark

Het park wordt eigenlijk te weinig gebruikt. Men denkt dat dit komt doordat het wat rommelig geworden is en de zichtlijnen beperkt zijn. Verder lijkt de entree van het park, naast de Westertoren, meer op een entree naar een onderwijsinstelling dan die naar een park. Sommige bewoners weten niet eens dat er een park is. We zijn het erover eens dat het park meer moet uitnodigen. Met de aanleg van het evenemententerrein en de herinrichting van de Onderwijsboulevard moet het openbare groen vanaf de vijver naar het park een eenheid worden, waardoor de wandelaar als vanzelf het park in wordt geleid. Het geplande volgpad van de beweegbank naast de vijver, door Westerpark, Deuteren en Boschveld zal hieraan bijdragen.

Buurtactiviteiten in het park, zoals in het verleden door Deuteren georganiseerd, geven ook meer bekendheid aan het bestaan van het park. Idee? Verder moet de inrichting van het park zelf hoognodig worden herzien met meer insectenvriendelijke beplanting.

Actie: gemeente (William Jans): ingang park duidelijker markeren

Actie: mogelijkheid van buurtactiviteit in het park: Deuteren, Boschveld, Paleiskwartier?

Actie: aanleg volgpad in aansluiting op de beweegbank: gemeente (William Jans) in overleg met initiatiefnemer.

Actie: herinrichting Westerpark: gemeente (Ellen de Groot) planning in overleg met bewoners en in aansluiting op overleg over het evenemententerrein.

VIJVER

Algen

De algengroei in de vijver is lastig tegen te gaan. De laatste tijd heeft zich een groen plantje in de lage vijver gevestigd dat de algengroei tegengaat.

Ganzen

Aan de overlast van ganzen rond de vijver is niet veel te doen. Ze laten zich niet verjagen en bestrijding is niet toegestaan.

Vragen over de vijver: Sander van Dijk. Hij meldt dat de vijver wordt onderhouden op basis van behoefte, lees weersinvloeden / extra vervuiling.

VERVUILING

Zwerfafval

We constateren dat er weliswaar veel vuilnisbakken in het Paleiskwartier staan, maar dat de verdeling soms niet overeenkomt met de behoefte. Zo zijn er, op de 'studentenroute' van station naar de onderwijsinstellingen (bijna) geen vuilnisbakken op o.a. de volgende plaatsen: Leeghwaterlaan aan de zuidzijde, Rechte Pad, Statenlaan aan de kant van de parkeervakken, Markiezenstraat, Jonkerstraat. Daardoor ligt er, zeker op de laatste drie, veel lunchafval zoals blikjes en broodzakken. Daarnaast liggen er veel peuken bij de in-/uitgangen van de scholen.

Actie: onderzoek naar afvaldruk op genoemde plaatsen. Gemeente.

Actie: vrijwillige schoonmaakacties door Wijkhelden. Initiatief van bewoners.

NB: er ligt een afspraak tussen Avans, gemeente (Ron Berben) en bewoners om te inventariseren waar de grootste overlast is van peuken en rommel die door studenten wordt veroorzaakt.

Peukenoverlast

Deze overlast doet zich, behalve bij de scholen (zie hierboven) voor op het Rechte Pad, bij de uitgang van het Paleis van Justitie. Omdat dit terrein niet van de gemeente is maar van Justitie, heeft de gemeente hier geen bevoegdheid.

Actie: Wijkbelangen neemt hierover contact op met Michael Bouwmans, hoofd van het Facilitair Bedrijf.

WAT NOG NIET AAN DE ORDE IS GEKOMEN

Om te bespreken met Arno Pullens:

- verwaaide rietpluimen in het hoge deel van de vijver
- hondensoep / hondenuitrenveld / hondenuitlaatplek
- insectenvriendelijk idee: 'laat je plantenbak vullen' (vergelijk actie nestkastjes)